

poučeval v katoliški veri ter ga pred poldrugim letom sprejel v katoliško cerkev. Isti pater je imel ob njegovem grobu govor, v katerem je poudaril, da je bivši framon Intosh sredi svojega velikega trpljenja mirno in vdano gledal smrti v oči, ker si je bil kot veren član Kristusove cerkve svest večnega življenja.

Sveče za cerkev in doma!

Pravočasno pri Svečnico kupite si sveče! Za cerkveno rabo se izvršujejo sveče pod točnim nadzorstvom v naši svečarni, zato lahko prevzamemo jamstvo, da odgovarjajo predpisom svete Cerkve.

Cerkveni ključarji in drugi, ki vodijo nakup cerkvenih sveč, se naj oglašijo pri nas, da si blago pregledajo — Cene so zelo ugodne.

Priporoča se:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR,
Koroška cesta 5.

Nesreče.

Hlod ubil 20letnega fanta. Iz Thurnovih gozdov v Poduršljigori na Koroškem so sedaj v zimskem času spravljali po riži z vrha v dolino smrekove hlode. Pri tem delu je bil zaposlen tudi 20letni Franc Časar. Po riži pribrazil hlod je nekoliko neprevidnega fanta zadela v čelo, mu razbil lobanjo in se je zgrudil revež mrtev.

Dve nesreči. V Pekrah pri Mariboru je padel na ledu in si je zlomil levo nogo 11letni Anton Šauperl. — V Rogaški Slatini si je strl pri smučanju levo nogo 11letni sin delavca iz Tržišča.

Požar v zimi. Dne 16. januarja zvečer je nenadoma izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnika in krčmarja Jakoba Beraniča v Spodnjih Jablanah pri Pragerskem. Ogenj je uničil do tal zidane živinske hleve, svinjake in skedenj. S skednjem vred je zgorelo nekaj vozov, poljsko orodje in 30 met. stotov sena. Žrtev plamenov je postal v hlevu en konj, 12 kokoši in nekaj lesa. Gasilci so ogenj omejili in preprečili še večjo nesrečo. Pogorelec je potreben pomoči posebno sedaj v sredini zime.

Rudar smrtno ponesrečil. Dne 20. t. m., zjutraj ob pol šestih, se je podal rudar Franc Gačnik v Trbovljah radi olajšanja poti v tovarni, z gramozom napolnjeni voziček žične železnice Neža-Plesko. Na vmesni postaji Plesko se je voziček radi ovinka zazibal, Gačnik je zdrknul na tla in se pri priči ubil.

11 POTNIKOV ZGORELO.

Trimotorno francosko potniško letalo »Emeraude« je bilo na povratku iz Indokine nazaj v Francijo. V letalu je bilo poleg pilota, mehanika in radio-telegrafista še 8 najodličnejših oseb kot potniki. Med potniki je bil n. pr. guverner francoske Indokine s svojo ženo,

SKROFULOZNE RANE

kažejo bolnika, ker mu tudi po ozdravljenju ostanejo vidne grde brazgotine. Fitonin hitro ozdravi rane tako, da ne ostanejo grdi sledovi. Steklenica 20 Din v apotekah. S poštnim povzetjem 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico br. 18 brezplačno pošlje Fiton dr. z o. j., Zagreb I-78.

ravnatelj civilnega letalstva in njegova žena in še drugi.

Dne 15. januarja krog 19.40 je bilo letalo pri francoskem mestu Corbigny, ko je začelo v sneženi megli z največjo naglico padati proti zemlji. Radi hudega vetra, ki je kolobaril sneg, je bilo celotno letalo v plamenih. Čula se je močna eksplozija in aeroplan se je razletel. Potniška kabina se je odtrgala pri padcu in je ležala 50 m proč od mesta, kjer so bili raztrošeni po tleh ostali deli. Na kraju strahovite nesreče je bila zemlja 500 m naokrog pokrita s kosi trupel, katerih sploh ni bilo mogoče prepoznati, ker so v par trenutkih zooglenela in jih je eksplozija raztrgala ter raznesla.

Koj po nesreči so krožile o vzroku ponesrečenja tri razlage. Eni so trdili, da se je odtrgala letalu ena perut, nakar je strmoglavilo ter priletelo v plamenih na zemljo. Drugi so bili mnenja, da je zašel aeroplan v megli med vejje, antena njegove brezžične oddajne postaje je prišla v stik z električnim vodom, nakar je došlo do požarne nesreče. Po tretji razlagi bi naj bila eksplozirala steklenica kisika, ki je služila za zalet motorjev. Komisija je ugotovila, da je bilo resničen vzrok nesreče drugo domnevanje.

Ponesrečeno letalo »Emeraude« je lahko vozilo s popolno obremenitvijo 300 km na uro in je srečno prestalo že več rekordnih voženj.

Huda potresna nesreča v Indiji. Za 17. januar je bil za gotove pokrajine in dele v Indiji napovedan potres, ki se je pa pojavil nekoliko prej. V severnih pokrajinah Indije je napravil potres velikansko škodo, ker so opustošeni celi okoliši, uničen promet, porušene hiše in je ubitih ter ranjenih toliko, da je še nemogoče povedati skupne in natančne številke. V železniški koloniji Jor-malpur je po potresu ubitih 35 ljudi, 48 težko ranjenih, od 180 hiš je porušeni 150. V Patni je bilo ob življenje 80 oseb, 80 ranjenih. V Bagalpuru je porušil potres jetnišnico in mnogo kaznjencev je pobegnilo. Dne 16. januarja v noči se je potres ponovil, našteji so v potresnem ozemlju 13 sunkov. V Mirzapuru je opustošena cela okolica in se je zrušilo 500 hiš. V Darjelingu je 33 smrtnih žrtev. Po potresu sta preletela od nesreče prizadete kraje dva letalska oficirja. Po njunem poročilu je mesto Mirzapur uničeno in je med razvalinami na tisoče žrtev. Povrh je še vsa okolica preplavljena. Radi povodnji nista mogla letalca nikjer pristati.

Razne novice.

Razveljavljene občinske volitve v Sromljah in Motniku. Upravno sodišče v Celju je z odločbo U 420/33-5 z dne 20. decembra 1933 razveljavilo občinske volitve, ki so se vršile 15. oktobra v

Sromljah (srez Brežice) ter dostavilo, da se morajo v mesecu dni od prejema te odločbe vršiti nove volitve. Razlogi: 1. Volilni odbor ni bil pravilno sestavljen. Za njegovega predsednika je bil postavljen Mirko Potočnjak, ki ni vpisan v volilnem imeniku. Za člana volilnega odbora sta bila postavljena Fr. Žrjav in Jože Pinterič, ki nista bila občinska odbornika. 2. Volilni odbor je brez zakonitega razloga odstranil iz volilnega lokala namestnika predstavnika liste Antona Strgarja. Vsled tega neopravičenega ukrepa volilnega odbora je pritožiteljevi listi bila protizakonito odvzeta možnost kontrole nad poslovanjem volilnega odbora ter je vsled tega to poslovanje izgubilo enega najvažnejših pogojev verodostojnosti. — Upravno sodišče v Celju je z odločbo z dne 30. decembra 1933 razveljavilo občinske volitve v Motniku. Razlog: Volilni odbor je protizakonito proglasil za neveljavno kandidatno listo Janeza Učakarja.

Dolgoletni naročnik »Slovenskega gospodarja« umrl. V visoki starosti 83 let je preminul v Mariboru v frančiškanski župniji Josip Šerbela. Bil je dolgo let v službi pri železnici in mnogo let pomožni cerkovnik pri oo. frančiškanih. V svoji mladosti je bil cerkovnik v Jarenini, pozneje dve leti pri Sv. Petru nižje Maribora. Pokojni je bil vzor krščanskega moža in dolgoleten naročnik »Slovenskega gospodarja«. Svetila mu večna luč!

Zanimiva sejmska statistika. V minulem letu je bilo v Mariboru 77 sejmov, od tega 26 govejih in 51 svinjskih. Prignanih je bilo na živinske sejme 12.962 glav in sicer: 3844 volov, 8241 krav, 266 bikov, 346 telet, 265 konj, prodanih pa 7343 glav, od tega 145 volov za Italijo. Na svinjski sejem je bilo prignanih 9158 rilcev, prodanih pa 5062.

Srečna gospodinja. V Križevcih pri Ljutomeru je zredila žena trgovca Šijanica že v drugič pod dve leti stari svinji. Ena je tehtala 332 kg, druga 353 kg mrtve teže.

Bridka usoda je zadela šoferje celjskega mestnega avtobus-podjetja. Vsled krize je celjsko avtobus-podjetje odpovedalo službo 12 uslužbencem, ki tvorijo z družinami vred 37 oseb. Odpoved ni le hudo udarila uslužbencev in njihovih družin, ampak tudi od železniške zveze tolikanj oddaljene kraje ob Sotli, katerim je skrbelo celjsko avtobus-podjetje za potniški in prtljažni promet. Ako bo obratovanje mestnega avtobusa v Celju res ustavljeno, bodo pahnjeni omenjeni lepi kraji v Urvald ali pragozd, iz katerega bo izhod edine na vozovih in po urah ter urah truda polne vožnje s konjskimi vpregami. Je še čas, da se zganejo ravno oni, ki imajo sicer po časopisju polna usta, kakajna je na srečo usoda vasi in trgov ob Sotli in v kozjanskem kotu.

Smrtna žrtev eksplozije. V vrvarni v Grosupljem je eksplodiral Filipu Maru iz Hraštnika gasilni aparat. Maru je dobil tako hude rane, da jim je podlegel v ljubljanski bolnici.

Divji petelin med domačimi kokoši. Na Babnem pri Celju so našli pod kozolcem divjega petelina, ki se je kretal med domačimi kokoši. Petelina so

ujeli in so ga izročili celjskemu lovcu. Divji petelin na kmečkem domu je pač redka prikazen in sta ga natirala v domačnost gotovo glad in mraz.

Nenadna smrt. Vrtar v predilnici v Tržiču J. Rus se je odpravil po opravkih v grad k svojemu gospodarju. Po povratku se je podal v svoje stanovanje in je sedel v kuhinji za mizo ter zaprl vrata. Ko žena ni mogla v stanovanje, so ga nasilno odprli in našli Rusa mrtvega za mizo. Zadel ga je kap. — V Ljubljani so našli dne 18. januarja popoldne v svojem stanovanju smrtno od kapi zadetega 60letnega krojaškega pomočnika Franca Trojarja.

Take slučaje bo treba iztrebiti.

Obesil se je v Mariboru dne 20. januarja iz neznanega vzroka v svojem stanovanju 60letni hlapec Mihael Sakler.

Pitanega prašička so ukradli neznanim uzmoviči v noči na Teznu pri Mariboru železničarju Josipu Brumenu. Žival so nedaleč od hleva zaklali in jo odnesli.

Prostovoljna smrt mladega visokošolca pod vlakom. V Mostah pri Ljubljani blizu čuvajnice šte. 31 se je vrgel dne 15. januarja pod vlak visokošolec medicince David Belcer. Rodom je bil žid iz Lodza in se je vpisal že leta 1932 na ljubljansko vsučišče. Lokomotiva je prerezala nesrečneža na dvoje in ga vlekla seboj kakih 500 m. Truplo so našli ob progi golo in strahovito razmesarjeno. Roke, noge in glava so bile odtrgane in so ležale dalje proč od proge. Vzrok samomora je nepojasnen.

Vlom v trgovino. V Slovenji vasi pri Ptuj so obiskali vlomilci trgovino Kristine Hertiš in so odnesli blaga za 12.000 Din.

Srečen dan celjske policije. Dne 15. januarja so padli celjski policiji v roke naslednji nepoštenjakoviči: Neki delavec, ki je leta 1930 vlomil v hišo viničarja Vrtnjaka v Veličanah pri Ivanj-kovcih in odnesel obleke ter čevlje za 780 Din. Neka 24letna delavka, ker je sunila svoji stanodajalki v Celju plašč in jo v vrednosti 250 Din. Pod ključ je, mal 20letni brezposelni hlapec, ki

je ukradel čevljarju Beloglavcu iz njegovega stanovanja raznih potrebščin za 310 Din. In končno še 15letni brezposelni pekovski vajenec, ki ima na vesti več tatvin. Aretiranci so bili izročeni v zapore okrožnega sodišča.

Prepoznanje nagnalo vlomilca v prostovoljno smrt. V Mostah na Kranjskem sta vdrla dva vlomilca domačina s ponarejenim ključem v trafiko Alojzija Robiča. Odnese sta ves denar, na katerega sta naletela. Drugi dan po vlovu so imeli orožniki oba. Eden od prijetih je bil tako presunjen vsled tega, ker so ga sorojaki spoznali kot nepoštenjaka, da je skočil v Završnico, kjer je utonil.

Odgovor za vlov v občinsko blagajno. Lani po leti sta se priklatila iz Italije na Kranjsko Franc Leban ter Jože Boštjančič iz Grgarja na Goriškem. Oba sta že bila predkaznovana, sta poklic-

Novi predsednik na otoku Kuba Carlos Hevia.

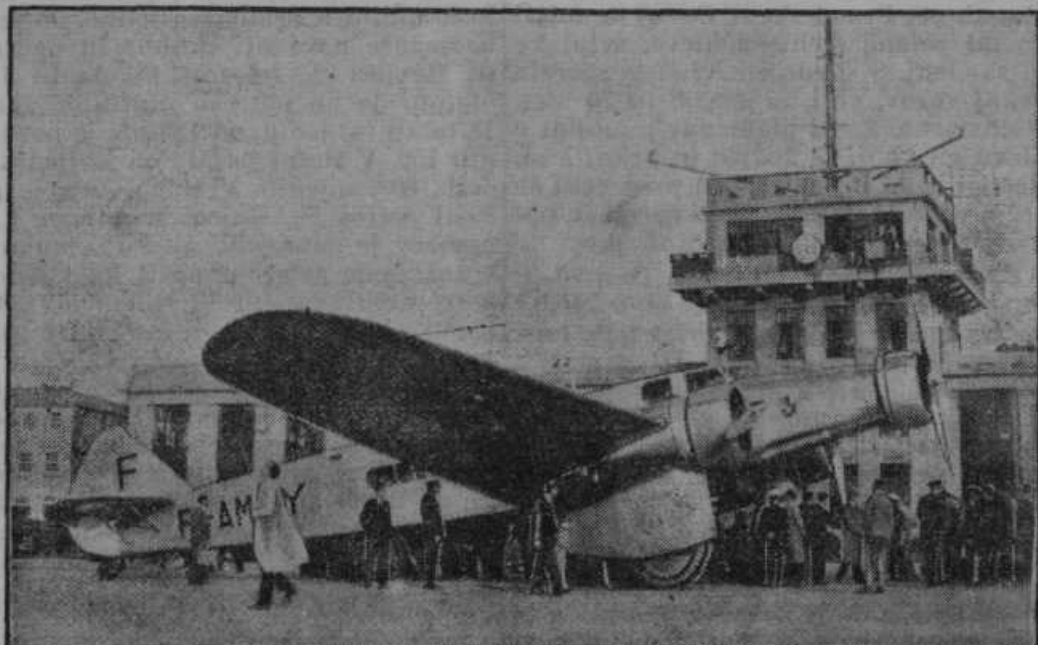

Po prevratu je bil v Avstriji prvi ohešen v Gradcu požigalec Peter Strauss.

na vlomilca in sta prinesla s seboj najmodernejša vlomilska orodja. Lani 26. julija sta vdrla v Litijo v občinsko blagajno, v kateri je bilo 49.500 Din. Navratala sta že blagajno in bi se bila sigurno polastila obilnega plena, da se nista baš tedaj vrnila s patrolje dva orožnika, ker orožniška postaja je v Litiji nad občinsko pisarno. Ko sta zagledala luč, sta šla pogledat in sta presenetila oba tička. Eden je skušal pobegniti, drugi je streljal in ranil enega orožnika. Strel je alarmiral še ostale žandarje, ki so prihiteli na pomoč in oba nepravdiprava, ki imata na vesti 10 vlovov, sta romala v zapor. Dne 17. januarja je bil obsojen v Ljubljani Franc Leban na 4 leta robi-je, Franc Boštjančič na 2 leti. Po prestani kazni bosta izgnana iz naše države.

Oče komunizma in ustanovitelj ruskih sovjetov Lenin. Lenin je umrl pred 10 leti, dne 21. januarja 1924.

Francosko potniško letalo »Emeraude« (Smaragd), ki je strmoglavilo na povratku iz Indokine v Francijo. Letalo je zgorelo in vsi potniki so smrtno ponesrečili. O tej nesreči poročamo v današnji številki.

Kroglo si je pogнал skozi glavo iz samomorilnega namena v Laškem 66letni cestni pometač Pusovnik. Bil je takoj mrtev.

Radi prevžitka. V Veliko Lošino pri Kamniku se je priženil pred leti k hiši Matevža Podbevška Franc Presker iz Podsrede, star sedaj 32 let. Živela sta z ženo v slogi in lepo vzgajala svoje štiri otročiče. Stari 70letni oče Podbevšek je izročil mladima posest in si je zgovoril razne priboljške in 2000 Din gotovine letno. V dobi sedanje krize zet ni mogel v vsem zadostiti zahtevam ter terjatvam prevžitkarja. Radi prevžitka je došlo pogosto do sporov med starim ter mladima. Stari je tožil in mlademu so zarubili radi zaostanka prevžitka njivo in posnemalnik. Dne 17. januarja sta se sprla tast in zet. Starec je razburjal hčer v otroški postelji in radi tega je zagrabil mož sekirico in ubil z njo tasta. Po dejanju se je sam javil orožnikom.

Radi malenkostnega spora v vodo. — 27letni Ivan Vovk iz Žirovnice na Gorenjskem se je sprl doma radi malenkostnih očitkov. Ves razburjen je zdril proti jezu, skočil v vodo ter utonil.

Izkupila sta jo! Stavec Karl Kocmur je bil pred leti uslužben v Cirilovi tiskarni v Mariboru, nazadnje pa v Ljubljani. Ko se je lani dne 26. novembra vračal domov k svoji družini z nočnega dela, ga je zvalila družba v klet na praznovanje fantovščine. Iz kleti so se podali vsi na Borštnikov trg v Ljubljani, kjer je došlo do spopada z napadalci. Obtožnica pravi, da so izzvali prepir in pretep trije hlapci pri Živcu na Rimski cesti. Anton Gorišek iz Kostanjevice je v omenjeni noči udaril z ročico stavca Karla Kocmurja ter mu prebil lobanjo. Udarjeni je umrl v bolnici na posledicah poškodbe. Ferd. Ahac iz Trbovelj je po predhodnem dogovoru z Gorišekom prinesel ubijalcu dve ročici. Tretji Lojze Gošte iz Kisovca pri Zagorju je izzval na cesti na prigovarjanje obeh tovarišev prepir in pretep. Ljubljansko sodišče je obsodilo dne 17. jan.

VSAKEGA LAHKO POVSOD NAJDE NE-SREČA,

zato je potrebno, da se v delavnicah, v šolah, doma, v avtomobilu ter povsod, kjer so poškodbe mogoče, drži pripravljen »Fitonin«, izkušeno zdravilo za rane. Steklenica 20 Din v apotekah. Po pošti s povzajem 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno: Fiton, dr. z o. j., Zagreb I-78.

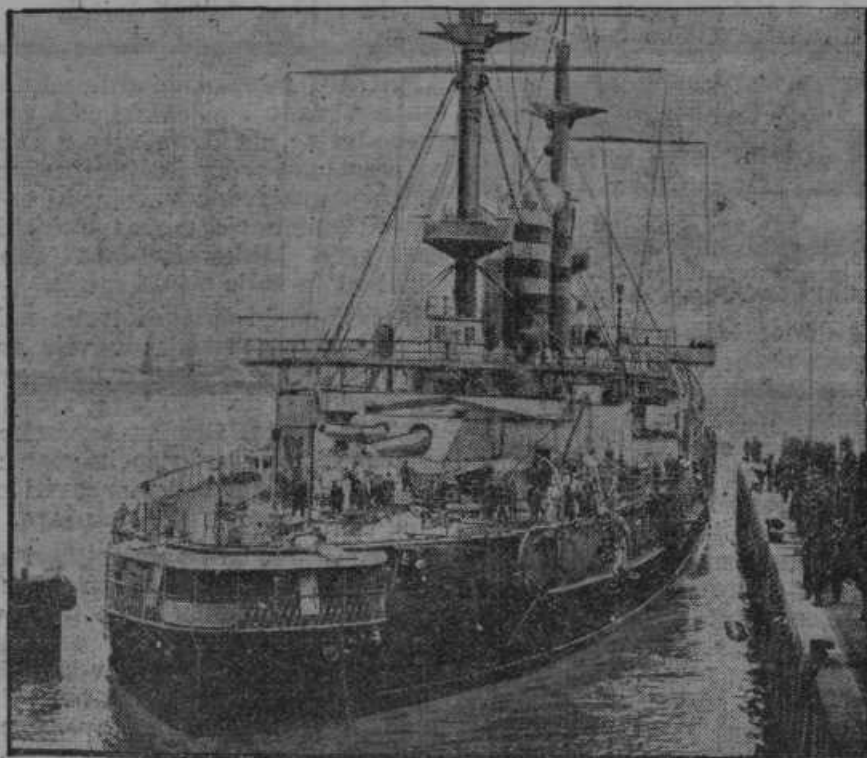
Antona Goriška na 4 leta robije, Ferd. Ahaca na 1 leto in 6 mesecev strogega zaporja. Lojze Gošte je bil oproščen. Ubiti Kocmur je bil oče treh otrok, miren ter vesten delavec in je postal smrtna žrtev posurovelih izzivačev, od katerih nobenega poprej niti videl ni!

Crepp de chin svila Din 29.—, ostanki Din 26.—. Od povodnji poškodovana flanela Din 650. Stermeck — Celje.

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Sinkovec Anton, Celje, Dečkov trg. Mnogi so porabili priliko. Porabite jo tudi vi z nakupom krasnih povesti: »A njega ni...«, »Kraljica Ester«, »Pravica in usmiljenje« in »S strelo in plinom«. Dobite jih v Cirilovih knjigarnah po zelo znižani ceni. Kdor kupi vse štiri povesti naenkrat, jih dobi za samo 32 Din.

Občine, pojdite ljudem na roko!

Pred kratkim smo objavili navodilo glede davkov. Ker je med temi navodili bilo tudi eno, kako se zniža zemljiški davek, in da se potrebne tiskovine dobijo na občini, nam je o tem pisal neki naš naročnik sledeče:

Japonski admiral Togo je poveljeval v pomorski bitki v Tšušimi v rusko-japonski vojni leta 1905, kjer so porazili Japonci Ruse, z vojne ladje »Mikasa«, ki je proglašena za japonsko narodno svetinjo.

Nova čebela in potujoči metulj.

Tudi pri nas po Jugoslaviji in posebno še po Nemčiji je zelo razširjena rdeča detelja, ki vsebuje veliko sladkobe ali nektarja za čebele. Nemška čebela ne more posrkati sladkorja iz rdeče detelje, ker je njen sesalni rilček dolg komaj 5 mm in torej prekratek. Na Kavkazu v Aziji živijo čebele, kojih rilčki imajo 8 mm dolžine. Vendar pa tem kavkaškim čebelam ne prija evropsko podnebje. — Radi tega je sparisal nemški čebelar Reinarz iz Hildesheima kavkaško matiko z našimi troti. Poskus je uspel. Ustvarjena je bila nova čebela, ki se

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Par let je korakal Karl Ropoša ponosno na čelu svoje čete pri paradah pred cerkvijo in pred zbrano srenjo ob raznih slovesnih prilikah ter vezbah. Turkom in Krucem ob Muri na štajerski strani najbližji Veržej je užival precej časa mir pred vpadi. Radi tega so bili tudi strelci bolj za okras, a vendar so bodrili zavest, da bi se postavili za slučaj kake nevarnosti v bran z zadnjim utripljajem srca za življenje in imetje celega Murskega polja.

Pod peruti angela miru si je Murpolje kmalu opomoglo. Kmetje so se okrepili glede stanja živine, poljskih pridelkov in suhega denarja.

Mure si v taistih časih ne smemo predstavljati kot nekak ocean, preko katerega bi se ne bil upal nikdo iz štajerske strani na madžarsko in obratno. Ne, ne! Obstoiali so živahni stiki ob priliki cerkvenih slovesnosti in ob sejmskih dnevih. Prekmurci, šibani od turške in kručevske prebridke usode, so

3. nadaljevanje.

rabili vsak čas marsikaj, kar so dobili za gotov denar in izmenjavo le pri tedaj precej založenih Murpoljcih in posebno še v Ljutomeru. Trgovanje med obema bregoma Mure je bilo kljub kručevski opasnosti v polnem teku. So bili tudi po Prekmurju tlačani in slobodnjaki, ki so nekaj pomenili na žepu in imetju.

Obče znan je bil tedaj po Murskem polju kot živinski prekupec Jurij Godrnja iz Bakovec v današnjem Prekmurju. Pojavljal se je po vseh štajerskih obmejnih sejmiših v spremstvu ogrskih mešetarjev ter je kupoval konje in govejo živino. Plačeval je v gotovini in bil dobrodošel na vsakem sejmu, ker se ni vlekel pri repu za par grošev kakor razni drugi »gretarji«, živinski barantači za oddajo v rejo ali prirejo.

Ce ni bilo sejmov se je oglašal Godrnja po bolj-ših hišah, kjer je kupoval le prvovrstno blago za ogrska sejmišča. Radi so ga videli po sklepu kupčij vsi brez izjeme in ne oziraje se na starost in spol. Znal je povedati marsikatero o Krucih, kako godejo ogrskim plemenitim pijavkam že nekaj let krvavi čardaš, katerega oznanja vnaprej rdeči petelin. Na-